

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Херсонського державного
університету

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

« 22 » вересня 2023 р.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИКИ**

**Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії
Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація 227.01 Фізична терапія
Освітня програма Фізична реабілітація
Курс I, II
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання денна**

ПОГОДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-
педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« ___ » _____ 2023 р.

Івано- Франківськ -2023 р.

Програму розроблено:

1. Лаврикова Оксана Валентинівна, завідувачка кафедри, кандидат біологічних наук, професорка кафедри;
2. Козій Тетяна Петрівна, кандидат біологічних наук, доцентка;
3. Васильєва Наталія Олегівна, кандидат біологічних наук, доцентка;
4. Данильченко Світлана Іванівна, кандидат медичних наук, доцентка;
5. Самойленко Катерина Володимирівна, викладачка кафедри;
6. Фурсенко Артем Олександрович, викладач кафедри.

Програму розроблено на основі Освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація" другого (магістерського) рівня вищої освіти та Положення про проведення практики здобувачів Херсонського державного університету (наказ ХДУ № 337-Д від 02 червня 2017 р.

Декан медичного факультету

Головченко І.В.

Затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувачка кафедри

Лаврикова О.В.

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол № 1 від «11» вересня 2023 р.

Голова ради Васильєва Н.О.

Керівниця навчального відділу

Яценко В.Ф.

ВСТУП

Практика студентів є важливішою і невід'ємною складовою частиною освітнього процесу навчання з підготовки фахівців із фізичної терапії та ерготерапії та початковою ланкою в системі їх практичної підготовки до фахової діяльності на виробництві.

Базами практик здобувачів I-II М курсів спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія освітньої програми «Фізична реабілітація другого (магістерського) рівня освіти є профільні та медичні установи, які мають достатній рівень матеріально-технічного, кадрового та навчально-методичного забезпечення, та з якими укладено відповідні договори на певний термін, а також структурні підрозділи університету і випускаюча кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

Практика організовується з відривом від навчання (в умовах подовження воєнного стану і тимчасового переміщення університету може бути частково або повністю проведена у дистанційному режимі за рішенням адміністрації університету.

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами і формами організації праці у галузі фізичної реабілітації, формування вмінь і надбання практичних навичок самостійного виконання професійних завдань.

Згідно з навчальним планом для студентів спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія передбачено проведення безперервних і послідовних практик для одержання потрібного достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до рівня вищої освіти другий (магістерський).

Наскрізна програма практик студентів спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія розроблена відповідно до «Положення про проведення практики студентів Херсонського державного університету», освітньо-професійної програми вищої освіти та навчального плану підготовки фізичних терапевтів

Наскрізна програма практики студентів є основним навчально-методичним документом, яким охоплюються всі види практик студентів даної спеціальності на присудження їм рівня вищої освіти другий (магістерський) у Херсонському державному університеті.

У наскрізній програмі практичної підготовки фахівців визначаються: мета і завдання, види, узагальнюючий зміст кожної практики, індивідуальні завдання для студентів, перелік занять і екскурсій під час практик, надається рекомендований список навчальних посібників до кожного виду практики, форми та методи поточного контролю рівня знань, вмінь і навичок, встановлюються вимоги щодо оформлення звіту та матеріалів з практики, порядок підведення підсумків практики тощо, виходячи з вимог освітньо-професійної програми за фахом.

Основні обов'язки керівників практик та студентів- практикантів під час проходження практики

Обов'язки завідувача практики від факультету:

- контролює готовність баз практики і подає свої пропозиції, погоджені з деканатом, завідувачу практики університету за місяць до початку практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед виходом студентів на практику, у тому числі й м.ановної конференції, де знайомить студентів з порядком проходження практики та з технікою безпеки; надає студентам необхідні документи: направлення, завдання-програму, індивідуальне завдання, щоденник, журнал обліку роботи, відомість диференційованої оцінки, методичні рекомендації тощо;
- повідомляє студентам про систему звітності практики;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість проходження практики відповідно до програми;
- проводить інструктаж студентів, забезпечує їх необхідною допоміжною методичною документацією (пам'ятками, методичними розробками, списком рекомендованої літератури, посібниками тощо);

- проводить настановчу конференцію на базі практики разом з керівниками; закріплює студентів за робочими місцями;
- по закінченню практики протягом 7-ми днів подає завідувачу практики університету письмовий звіт про її проведення за затвердженою в університеті формою.

Обов'язки групового керівника практики:

- розподіляє разом з керівником від бази практики студентів на робочі місця;
- надає методичні рекомендації щодо складання індивідуальних календарних планів проходження практики студентів і затверджує їх після погодження з керівником від бази практики;
- знайомить керівників від бази практики з програмою практики й обов'язками, які покладаються на них;
- забезпечує постійне керівництво та контроль за виконанням індивідуального плану кожним студентом і надає необхідну допомогу;
- надає консультації студентам щодо виконання індивідуальних завдань і робочої програми практики;
- періодично інформує декана факультету, завідувача кафедри, факультетського керівника практики про хід практики, вирішує з ними поточні питання;
- контролює виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, контролює ведення керівником від бази практики обліку відвідування студентами практики;
- підводить підсумки практики, оцінює роботу кожного студента та складає звіт про підсумки проведення практики і надає його факультетському керівникові;
- у складі комісії бере участь у прийомі заліків з практики.

Обов'язки керівника практики від бази практики:

- забезпечує якісне проведення інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- забезпечує облік відвідування практики кожним студентом у його щоденнику на сторінці «Журнал відвідування». Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляє університет;
- веде облік виконаної кожним студентом роботи та оцінює її. Після закінчення практики дає письмову характеристику роботи студента. На запрошення кафедри бере участь у підсумковій конференції.

Обов'язки студентів-практикантів:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики;
- скласти індивідуальний план і затвердити його у групового керівника;
- вести щоденник проходження практики;
- працювати не менше 6 годин на день; щодня представляти керівнику практики від бази щоденник для відмітки щодо своєї наявності на практиці;
- з дотриманням усіх вимог стандартів ЄСКД своєчасно оформити всі документи з практики у вигляді звіту, зброшурувати його в альбом за форматом А4 і скласти залік з практики;
- проходити практику за строками, визначеними у наказі по університету. Зміна терміну проходження практики з поважних обставин або продовження терміну практики проводиться за рішенням кафедри, погодженого з деканатом, і затверджується розпорядженням першого проректора університету.

Студенти-практиканти несуть повну відповідальність за виконання робочої програми практики. Студент, який не виконав у повному обсязі робочу програму практики або

отримав негативну залікову оцінку з практики, відраховується з університету за поданням декана факультету. У разі невиконання повного обсягу програми практики за поважної причини студент за поданням його заяви на м.'я ректора університету з доданням відповідних документів залишається на повторний курс.

Обов'язки старости групи студентів-практикантів на базі практики:

- складає розклад зайнятості практикантів на кожний день наступного тижня практики і зберігає його у секретаря директора бази практики;
- повідомляє студентів-практикантів про колективні консультації і семінари, виконує доручення керівників практики.

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК СТУДЕНТІВ

СПЕЦІАЛЬНОСТІ 227 ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ

ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ОСВІТИ

Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість проведення практики
1 М	I	Переддипломна	1 тиждень
	II	Виробнича	8 тижнів
2 М	I	Виробнича	4 тижні

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА НА І КУРСІ

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої практики є формування у здобувачів базових професійних, практичних знань, вмінь та навичок, особистісних якостей фізичного терапевта, ерготерапевта, необхідних для успішної роботи в центрах спортивної медицини та реабілітації, санаторно-курортних закладах, спеціалізованих інтернатах для осіб з особливими потребами, реабілітаційних та фізіотерапевтичних відділеннях, спортивних школах, оздоровчо-лікувальних установах, сучасних SPA-центрах і т. і. Формування прагнення до професійного самовдосконалення.

Основними завданнями виробничої практики на даному етапі є:

- вивчення структури оздоровчо-лікувальних, реабілітаційних установ;
- ознайомлення із задачами, які стоять перед цими установами;
- ознайомлення з методами і організацією роботи, зі змістом та умовами праці фізичного терапевта, ерготерапевта, інструктора ЛФК, спеціаліста з лікувального масажу та фізіотерапії;
- поглиблення та закріплення теоретичних та практичних знань, отриманих студентами при вивченні спеціальних дисциплін;
- практична підготовка до самостійної роботи в якості фізичного терапевта, ерготерапевта;
- збір матеріалів для продовження виконання досліджень з теми курсової роботи.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій завідувач кафедри та груповий керівник розкривають перед студентами мету практики, знайомлять їх з базами практики, основними завданнями, порядком проходження практики та оформлення звітної документації.

Види робіт під час практики

Виробнича практика з фізичної терапії та ерготерапії проходить в декілька етапів.

Перший етап. Настановча конференція.

Перед початком виробничої практики проводиться навчаюча конференція. На ній завідувач практиками, завідувач кафедри та викладачі-методисти за фахом розкривають перед студентами мету практики, знайомлять з основними завданнями, з вимогами до практикантів, з порядком оформлення звітної документації.

Другий етап.

1. Упродовж першого тижня студент-практикант:

– отримує настанови в університеті та спеціальному медичному та реабілітаційному закладі, знайомиться з документацією з практики /завдання-звіт, індивідуальний план/, вивчає документацію медичного закладу / плани реабілітаційних програм, медичні картки хворих, і складає на їх основі індивідуальний план практики, з'ясовує наявність і відповідність засобів реабілітації та інших форм роботи з хворими (знайомство з обладнанням медичних кабінетів, спортивних залів тощо); відвідує всі фізіотерапевтичні та бальнеологічні кабінети, на базі яких проходить практику.

2. Протягом другого-шостого тижнів студент:

– виконує всю роботу фізичного терапевта, ерготерапевта;

– проводить всі заняття з лікувальної фізкультури з урахуванням віку та нозології захворювання; проводить різні види масажу; проводить фізіотерапевтичні процедури (електрофорез, гальванізацію, дарсонвалізацію, діатермію, франклінізацію, ампліпульстерапію, УФО, індуктотермію та інші); проводить теплотікування (пілоїдотерапію, псанотерапію, лікування озокеритом та парафіном); проводить водолікування (використовувати різні види мінеральних та прісних вод для всіх бальнеологічних процедур);

- складає реабілітаційну програму для хворої людини за відповідною нозологією;
- оформлює розширений звіт за певною реабілітаційною програмою, який є заліковим.

Третій етап. Заключна конференція.

Після закінчення практики проводиться заключна конференція, на якій студенти звітують про проведену роботу, висловлюють пропозиції щодо організації практики.

Під час проходження виробничої практики студент отримує індивідуальне завдання від групового керівника практики.

Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення фахових знань здобувачів, набуття професійних навичок та підсилення інтересу до діяльності. Результати індивідуальних завдань оформлюють у вигляді звіту.

Індивідуальне завдання визначається тематикою курсової роботи студента, затверджується науковим керівником. До завдання ставляться відповідні умови: на практиці опрацювати застосування певних заходів фізіотерапії, масажу, лікувальної гімнастики, дихальної гімнастики, бальнеотерапії, фітотерапії, розробити меню лікувального харчування відповідно до дієти за нозологією. Розробити рекомендації щодо застосування фізіотерапевтичних процедур та ЛФК під час амбулаторно-поліклінічного етапу реабілітації, скласти програму реабілітації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова (основна) література:

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.3-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 376 с. : іл.
2. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.2-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 456 с. : іл.
3. Бобрицька В.І. та ін. Валеологія. / В.І. Бобрицька – Полтава: «Скайтек», 2007. – Ч.І. – 180 с.
4. Бойчук Т., Голубева М., Левандовский О. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації, - Львів : ЗУКЦ, 2010. – 239 с.
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький : ХНУ, 2011.-143 с.
6. Г.М. Чайченко, В.О. Цибенко, В.Д. Сокур Фізіологія людини і тварин [підручник] - К. : Вища шк., 2003. – 463 с.
7. Глазирін І.Д. Основи диференційованого фізичного виховання: Навчальний посібник. – Черкаси: «Відлуння-Плюс», 2003. – 352 с.
8. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. – Вид. 2-ге, виправлене. – Рівне: НУВГП, 2018. - 258 с.
9. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
10. Дж.Х. Вілмор, Д.Л. Костіл Фізіологія спорту. – К. : Олімпійська література, 2003. – 654 с.
11. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
12. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.; Олімпійська література, 2006. – 196 с.
13. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – К., 2022. – 164 с.
14. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– 5-е вид., виправл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – С. 23–56.
15. Свінцицький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навч. посіб. К. : ВСВ Медицина, 2019. 1008 с.

16. Соколовський В. С. та ін. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.
17. Мироненко С.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання: Навчальний посібник. — Полтава, 2019. — 50 с.
18. Михалюк Є.Л., Черепок О.О., Ткаліч І.В. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта. Навчальний посібник.- ЗДМУ, 2016. — 90 с.
19. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. — Вид. 3-тє, переробл. та допов. — Київ : Олімп. література, 2010. — 486 с.
20. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник К.: Вища шк., 2001. — 399 с.
21. Ступницька С.А. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю : навч.-метод. посіб. / С.А. Ступницька, О.І. Рябуха — Львів : ЛДУФК, 2011. — 124 с.
22. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / под ред. проф. О.А. Бур'янова. — К.: Книга плюс, 2006. — 135 с.
23. Черкасов В.Г. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В.Г. Черкасов, І.І. Бобрик, Ю.Й. Гумінський, О.І. Ковальчук. — Вінниця : Нова Книга, 2010. — 392 с. (навчальний посібник)
24. Черкасов В.Г. Анатомія людини : підручник / В.Г. Черкасов, Т.В.Хмара, Б.Г. Макар, Д.В. Проняев. — Чернівці : Мед. університет, 2012. — 462 с.
25. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. — Київ, Чеський центр у Києві, 2019. — 280с.
26. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. — Київ, Чеський центр у Києві, 2019. — 272 с.

Допоміжна література:

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.1-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] — Вид. 3-тє, доопрацьоване — Вінниця : Нова книга, 2015. — 368 с. : іл.
2. Бардов В.Г., Сергета І.В. Загальна гігієна та екологія людини. / В.Г. Бардов, І.В.Сергета - Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. — 345 с.
3. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 448 с.
4. Внутрішні хвороби: Навч.посібник / О.О. Якименко, О.Є. Кравчук, В.В. Клочко, Д.М. Себов, Л.Н. Єфременкова; За ред. О. О. Якименко. — Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2012. — с. — (Б-ка сту-дента-медика).
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навчальний. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький: ХНУ, 2011.- 143 с.
6. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник / Н.А. Деделюк // Волинський національний університет ім. Л. Українки, Інститут фізичної культури та здоров'я. — Луцьк, 2010. — 184 с.
7. Дитяча травматологія: [практичний посібник] / [за заг. ред. проф. О.В. Дольницького, проф. Д.Ю. Кривчені, проф. М.Є. Поліщука]. — К. : Книга плюс, 2006. — 470 с.
8. Івасик Н.О. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання Є Н.О. Івасик. — Л.: УкрПол, 2007. — 258 с.
9. Запорожець О.П. Спортивна морфологія: Навчальний посібник. — Херсон: Айлант, 2002. — 108 с., іл.
10. Клінічне обстеження та семіотика уражень органів і систем у дітей / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, С.А. Пісоцька, Т. В. Марушко — 5-те видання, перероблене і доповнене. — Київ-Хмельницький, ФОП Сторожук О.В., 2020. — 208 с.

11. Крупін В. П. Основні та додаткові методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / В. П. Крупін, А. Б. Зіменковський, М. С. Регеда та ін. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 256 с. : іл.
12. Литвинова О.Г. Гігієна з основами екології. – К.: Здоров'я, 1999. – 368 с.
13. Остеоартроз. Сучасні методики фізіотерапевтичного лікування: Методичні рекомендації / В.І. Маколінець, Т.М. Гращенко, А.М. Гаєвська, В.В. Мельник, І.В. Корж, І.М. Чатківська. — Харків : «Крокус», 2017. — 20 с.
14. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ О.О. Глиняна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл 173 МБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 190 с.
15. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л та інші. Функціональна анатомія: Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III та IV рівнів акредитації/ За редакцією Федонюка Я.І., Мицкана Б.М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 552 с.
16. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація. К.: Медицина, 2008. – 316 с.
17. Фізична реабілітація після інфаркту міокарда в домашніх умовах: [навчальний посібник] / С.Я. Індика, А.М. Сітовський – Луцьк : РВВ ЛІРОЛ Університету «Україна», 2014. – 150 с.
18. Шаповалова В.А., Кормак В.М., Холтагорова В.М. Спортивна медицина і фізична реабілітація / В.А. Шаповалова, В.М. Кормак. – К.: Медицина, 2008.
19. American Association of Occupational Therapist. Position paper: Occupation // Amer. J. of Occup. Ther. - 1995. - V. 49. - P. 1015-1018.
20. Krupa T., Packer T. Occupational Therapy Theory: Resource Manual. 1995. - VI. 1. - 104 p.
21. Occupational Therapy: Oververcoming Human Performance Deficits / Ed. Ch. Christiansen and C. Baum. - 1991. - 883 p.
22. Bithell C. Neurological physiotherapy. Bases of evidence for practice / C. Bithell, S. Edwards, J. Freeman. - London : Cecily Partridge Whur Publishers, 2002. -251 p
23. Michael A. Alexander, Dennis J. Matthews Pediatric Rehabilitation: Principles and Practice. – New York. – Fifth Edition – 2015. – 638 pages
24. Chui K.K. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation New York. – Fourth Edition – 2020. – 823 pages.
25. O'Sullivan, Susan B. Physical rehabilitation / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz, George Fulk. Description: Seventh edition. – Philadelphia: F.A. Davis Company. – 2019 – 1505 pages.

Інформаційні ресурси

26. <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
27. meddoc.com.ua/fizicheskaya-reabilitaciya-0605/
28. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1946/1/%D0%9B%D0%A4%D0%9A.pdf>
29. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8676/lik_masazh.pdf?sequence=1

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Вивчити правила-схему складання реабілітаційних програм для хворих з різними нозологіями;
2. Повторити методи, форми та засоби фізичної реабілітації;
3. Ознайомитися з матеріально-технічною базою практики, фізіотерапевтичним кабінетом, приміщенням для ЛФК та масажу;
4. Вивчити досвід роботи фахівців із фізичної реабілітації;
5. Скласти графік роботи у різних відділеннях бази практики та план проведення фізіотерапевтичних процедур, масажу та занять з ЛФК;
6. Скласти три реабілітаційні програми для хворої людини з урахуванням нозології, яку подати у звітній документації;

7. Скласти звіт про виконання індивідуального завдання.

Підсумки підводяться у процесі складання студентом заліку комісії. Диференційна оцінка з практики враховується нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

Результати складання заліків з практики заносяться у відомість диференційного заліку, проставляються у заліковій книжці. Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку відраховується з університету.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проходження практики здійснюється протягом проведення практики її керівником за такими напрямками: дотримання трудової дисципліни, активність і самостійність у виконанні завдань практики; робота з документацією. Керівник практики здійснює контроль за дотриманням студентами трудового розпорядку, за своєчасним виконанням завдань, надає студентам методичну допомогу в організації роботи.

Формою підсумкового контролю ступеня набуття практичних навичок під час проходження практики є диференційований залік. Умовою допуску студента до підсумкового заліку є виконання програми практики, наявність позитивних оцінок з поточного контролю, надання звітної документації.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Звітна документація з практики складається з:

- завдання-звіту з практики (видається кожному студенту завідувачем практик медичного факультету);
- трьох реабілітаційних програми для хворої людини за певною нозологією;
- звіт про виконання індивідуального завдання.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА НА II КУРСІ

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої практики є формування у студентів базових професійних, практичних знань, вмінь та навичок, особистісних якостей фізичного терапевта, ерготерапевта, необхідних для успішної роботи в центрах спортивної медицини та реабілітації, санаторно-курортних закладах, спеціалізованих інтернатах для осіб з особливими психофізичними потребами, реабілітаційних та фізіотерапевтичних відділеннях, спортивних школах, оздоровчо-лікувальних установах, сучасних SPA-центрах і т. і. Формування прагнення до професійного самовдосконалення.

Основними завданнями виробничої практики на даному етапі є:

- вивчення структури оздоровчо-лікувальних, реабілітаційних установ;
- ознайомлення із задачами, які стоять перед цими установами;
- ознайомлення з методами і організацією роботи, зі змістом та умовами праці фізичного терапевта, ерготерапевта, інструктора ЛФК, спеціаліста з лікувального масажу та фізіотерапії;
- поглиблення та закріплення теоретичних та практичних знань, отриманих студентами при вивченні спеціальних дисциплін;
- практична підготовка до самостійної роботи в якості фізичного терапевта, ерготерапевта;
- збір матеріалів для продовження виконання досліджень з теми курсової роботи.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Перед початком практики проводиться настановна конференція, на якій завідувач кафедри та груповий керівник розкривають перед студентами мету практики, знайомлять їх з базами практики, основними завданнями, порядком проходження практики та оформлення звітної документації.

Види робіт під час практики

Виробнича практика з фізичної терапії та ерготерапії проходить в декілька етапів.

Перший етап. Настановна конференція.

Перед початком виробничої практики проводиться навчаюча конференція. На ній завідувач практиками, завідувач кафедри та викладачі-методисти за фахом розкривають перед студентами мету практики, знайомлять з основними завданнями, з вимогами до практикантів, з порядком оформлення звітної документації.

Другий етап.

1. Упродовж першого тижня студент-практикант:

– отримує настанови в університеті та спеціальному медичному та реабілітаційному закладі, знайомиться з документацією з практики /завдання-звіт, індивідуальний план/, вивчає документацію медичного закладу / плани реабілітаційних програм, медичні картки хворих, і складає на їх основі індивідуальний план практики, з'ясовує наявність і відповідність засобів реабілітації та інших форм роботи з хворими (знайомство з обладнанням медичних кабінетів, спортивних залів тощо); відвідує всі фізіотерапевтичні та бальнеологічні кабінети, на базі яких проходить практику.

3. Протягом другого-шостого тижнів студент:

– виконує всю роботу фізичного терапевта, ерготерапевта;

– проводить всі заняття з лікувальної фізкультури з урахуванням віку та нозології захворювання; проводить різні види масажу; проводить фізіотерапевтичні процедури (електрофорез, гальванізацію, дарсонвалізацію, діатермію, франклінізацію, ампліпульстерапію, УФО, індуктотермію та інші); проводить теплотікування (пілоїдотерапію, псанотерапію, лікування озокеритом та парафіном); проводить водолікування (використовувати різні види мінеральних та прісних вод для всіх бальнеологічних процедур);

- складає реабілітаційну програму для хворої людини за відповідною нозологією;
- оформлює розширений звіт за певною реабілітаційною програмою, який є заліковим.

Третій етап. Заключна конференція.

Після закінчення практики проводиться заключна конференція, на якій студенти звітують про проведену роботу, висловлюють пропозиції щодо організації практики.

Під час проходження виробничої практики студент отримує індивідуальне завдання від групового керівника практики.

Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення фахових знань студентів, набуття професійних навичок та підсилення інтересу до діяльності. Результати індивідуальних завдань оформлюють у вигляді звіту.

Індивідуальне завдання визначається тематикою курсової роботи студента, затверджується науковим керівником. До завдання ставляться відповідні умови: на практиці опрацювати застосування певних заходів фізіотерапії, масажу, лікувальної гімнастики, дихальної гімнастики, бальнеотерапії, фітотерапії, розробити меню лікувального харчування відповідно до дієти за нозологією. Розробити рекомендації щодо застосування фізіотерапевтичних процедур та ЛФК під час амбулаторно-поліклінічного етапу реабілітації, скласти програму реабілітації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова (основна) література:

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.3-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 376 с. : іл.
2. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.2-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 456 с. : іл.
3. Бобрицька В.І. та ін. Валеологія. / В.І. Бобрицька – Полтава: «Скайтек», 2007. – Ч.І. – 180 с.
4. Бойчук Т., Голубева М., Левандовский О. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації, - Львів : ЗУКЦ, 2010. – 239 с.
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький : ХНУ, 2011.-143 с.
6. Г.М. Чайченко, В.О. Цибенко, В.Д. Сокур Фізіологія людини і тварин [підручник] - К. : Вища шк., 2003. – 463 с.
7. Глазирін І.Д. Основи диференційованого фізичного виховання: Навчальний посібник. – Черкаси: «Відлуння-Плюс», 2003. – 352 с.
8. Григус І.М Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. – Вид. 2-ге, виправлене. – Рівне: НУВГП, 2018. - 258 с.
9. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
10. Дж.Х. Вілмор, Д.Л. Костіл Фізіологія спорту. – К. : Олімпійська література, 2003. – 654 с.
11. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
12. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.; Олімпійська література, 2006. – 196 с.
13. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – К., 2022. – 164 с.
14. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– 5-е вид., виправл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – С. 23–56.
15. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навч. посіб. К. : ВСВ Медицина, 2019. 1008 с.

16. Соколовський В. С. та ін. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.
17. Мироненко С.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання: Навчальний посібник. — Полтава, 2019. — 50 с.
18. Михалюк Є.Л., Черепок О.О., Ткаліч І.В. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта. Навчальний посібник.- ЗДМУ, 2016. — 90 с.
19. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. — Вид. 3-тє, переробл. та допов. — Київ : Олімп. література, 2010. — 486 с.
20. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник К.: Вища шк., 2001. — 399 с.
21. Ступницька С.А. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю : навч.-метод. посіб. / С.А. Ступницька, О.І. Рябуха — Львів : ЛДУФК, 2011. — 124 с.
22. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / под ред. проф. О.А. Бур'янова. — К.: Книга плюс, 2006. — 135 с.
23. Черкасов В.Г. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В.Г. Черкасов, І.І. Бобрик, Ю.Й. Гумінський, О.І. Ковальчук. — Вінниця : Нова Книга, 2010. — 392 с. (навчальний посібник)
24. Черкасов В.Г. Анатомія людини : підручник / В.Г. Черкасов, Т.В.Хмара, Б.Г. Макар, Д.В. Проняев. — Чернівці : Мед. університет, 2012. — 462 с.
25. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. — Київ, Чеський центр у Києві, 2019. — 280с.
26. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. — Київ, Чеський центр у Києві, 2019. — 272 с.

Допоміжна література:

27. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.1-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] — Вид. 3-тє, доопрацьоване — Вінниця : Нова книга, 2015. — 368 с. : іл.
28. Бардов В.Г., Сергета І.В. Загальна гігієна та екологія людини. / В.Г. Бардов, І.В.Сергета - Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. — 345 с.
29. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 448 с.
30. Внутрішні хвороби: Навч.посібник / О.О. Якименко, О.Є. Кравчук, В.В. Клочко, Д.М. Себов, Л.Н. Єфременкова; За ред. О. О. Якименко. — Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2012. — с. — (Б-ка сту-дента-медика).
31. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навчальний. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький: ХНУ, 2011.- 143 с.
32. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник / Н.А. Деделюк // Волинський національний університет ім. Л. Українки, Інститут фізичної культури та здоров'я. — Луцьк, 2010. — 184 с.
33. Дитяча травматологія: [практичний посібник] / [за заг. ред. проф. О.В. Дольницького, проф. Д.Ю. Кривчені, проф. М.Є. Поліщука]. — К. : Книга плюс, 2006. — 470 с.
34. Івасик Н.О. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання Є Н.О. Івасик. — Л.: УкрПол, 2007. — 258 с.
35. Запорожець О.П. Спортивна морфологія: Навчальний посібник. — Херсон: Айлант, 2002. — 108 с., іл.
36. Клінічне обстеження та семіотика уражень органів і систем у дітей / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, С.А. Пісоцька, Т. В. Марушко — 5-те видання, перероблене і доповнене. — Київ-Хмельницький, ФОП Сторожук О.В., 2020. — 208 с.

37. Крупін В. П. Основні та додаткові методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / В. П. Крупін, А. Б. Зіменковський, М. С. Регеда та ін. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 256 с. : іл.
38. Литвинова О.Г. Гігієна з основами екології. – К.: Здоров'я, 2010. – 368 с.
39. Остеоартроз. Сучасні методики фізіотерапевтичного лікування: Методичні рекомендації / В.І. Маколінець, Т.М. Гращенко, А.М. Гаєвська, В.В. Мельник, І.В. Корж, І.М. Чатківська. — Харків : «Крокус», 2017. — 20 с.
40. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ О.О. Глиняна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл 173 МБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 190 с.
41. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л та інші. Функціональна анатомія: Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III та IV рівнів акредитації/ За редакцією Федонюка Я.І., Мицкана Б.М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 552 с.
42. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація. К.: Медицина, 2008. – 316 с.
43. Фізична реабілітація після інфаркту міокарда в домашніх умовах: [навчальний посібник] / С.Я. Індика, А.М. Сітовський – Луцьк : РВВ ЛІРОЛ Університету «Україна», 2014. – 150 с.
44. Шаповалова В.А., Кормак В.М., Холтагорова В.М. Спортивна медицина і фізична реабілітація / В.А. Шаповалова, В.М. Кормак. – К.: Медицина, 2008.
45. American Association of Occupational Therapist. Position paper: Occupation // Amer. J. of Occup. Ther. - 1995. - V. 49. - P. 1015-1018.
46. Krupa T., Packer T. Occupational Therapy Theory: Resource Manual. 1995. - VI. 1. - 104 p.
47. Occupational Therapy: Oververcoming Human Performance Deficits / Ed. Ch. Christiansen and C. Baum. - 1991. - 883 p.
48. Bithell C. Neurological physiotherapy. Bases of evidence for practice / C. Bithell, S. Edwards, J. Freeman. - London : Cecily Partridge Whur Publishers, 2002. -251 p
49. Michael A. Alexander, Dennis J. Matthews Pediatric Rehabilitation: Principles and Practice. – New York. – Fifth Edition – 2015. – 638 pages
50. Chui K.K. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation New York. – Fourth Edition – 2020. – 823 pages.
51. O'Sullivan, Susan B. Physical rehabilitation / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz, George Fulk. Description: Seventh edition. – Philadelphia: F.A. Davis Company. – 2019 – 1505 pages.

Інформаційні ресурси

52. <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
53. meddoc.com.ua/fizicheskaya-reabilitaciya-0605/
54. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1946/1/%D0%9B%D0%A4%D0%9A.pdf>
55. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8676/lik_masazh.pdf?sequence=1

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

8. Вивчити правила-схему складання реабілітаційних програм для хворих з різними нозологіями;
9. Повторити методи, форми та засоби фізичної реабілітації;
10. Ознайомитися з матеріально-технічною базою практики, фізіотерапевтичним кабінетом, приміщенням для ЛФК та масажу;
11. Вивчити досвід роботи фахівців із фізичної реабілітації;
12. Скласти графік роботи у різних відділеннях бази практики та план проведення фізіотерапевтичних процедур, масажу та занять з ЛФК;
13. Скласти три реабілітаційні програми для хворої людини з урахуванням нозології, яку подати у звітній документації;

14. Скласти звіт про виконання індивідуального завдання.

Підсумки підводяться у процесі складання студентом заліку комісії. Диференційна оцінка з практики враховується нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

Результати складання заліків з практики заносяться у відомість диференційного заліку, проставляються у заліковій книжці. Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку відраховується з університету.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проходження практики здійснюється протягом проведення практики її керівником за такими напрямками: дотримання трудової дисципліни, активність і самостійність у виконанні завдань практики; робота з документацією. Керівник практики здійснює контроль за дотриманням студентами трудового розпорядку, за своєчасним виконанням завдань, надає студентам методичну допомогу в організації роботи.

Формою підсумкового контролю ступеня набуття практичних навичок під час проходження практики є диференційований залік. Умовою допуску студента до підсумкового заліку є виконання програми практики, наявність позитивних оцінок з поточного контролю, надання звітної документації.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Звітна документація з практики складається з:

- завдання-звіту з практики (видається кожному студенту завідувачем практик медичного факультету);
- трьох реабілітаційних програми для хворої людини за певною нозологією;
- звіт про виконання індивідуального завдання.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики полягає у формуванні дослідницьких навичок та вмінь, необхідних для практичного застосування новітніх наукових досягнень у професійній діяльності з фізичної реабілітації.

Завдання практики передбачають:

1. Поглиблення та закріплення теоретичних знань студентів щодо організації наукових досліджень з фізичної терапії та ерготерапії, отриманих ними під час вивчення фундаментальних та прикладних дисциплін. Ознайомлення з організацією наукової роботи кафедри.
2. Вдосконалення вміння застосовувати набуті знання на практиці під час проведення дослідницької роботи, обробки отриманих даних та оформлення результатів.
3. Формування вміння робити наукові доповіді та кваліфіковано вести наукову дискусію.
4. Формування вміння користуватися сучасними інформаційними засобами з метою ознайомлення з останніми досягненнями сучасної вітчизняної та зарубіжної науки. Розвиток творчого ставлення до професії терапевта та ерготерапевта, прагнення до постійного професійного самовдосконалення.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Ознайомлення з організацією наукової роботи кафедри. Вивчення специфіки планування, підготовки та методик досліджень в різних реабілітаційних галузях. Поглиблене вивчення одного з напрямків наукової роботи кафедри, ознайомлення з ресурсами мережі Інтернет, які можуть бути використані в науковій та практичній діяльності фізичного терапевта та ерготерапевта.

На настановчих конференціях студент-практикант отримує вступний інструктаж з охорони праці, протягом практики – поетапний інструктаж щодо правил роботи в аудиторіях і правил протипожежної безпеки (в разі очного проходження практики).

Види робіт під час практики

Основні види робіт спрямованні на актуалізацію знань, які необхідні при проведенні Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), а саме – Кроку 2.

Зміст іспиту структурований за двома осями:

1. Функції організму та їх порушення.
2. Складові діяльності фізичного терапевта.

Перша вісь «Функції організму та їх порушення» містить одинадцять тематичних розділів, а саме: розумові функції; сенсорні функції і біль; функції голосу та мови; функції серцево-судинної системи; функції респіраторної системи; функції травної системи; функції метаболізму та ендокринної системи; уrogenітальні функції; репродуктивні функції; нервово-м'язові, скелетні та пов'язані з рухом функції; функції шкіри та пов'язаних з нею структур.

Друга вісь «Складові діяльності фізичного терапевта» включає п'ять складових: обстеження, оцінювання, планування та прогнозування, втручання, контроль.

Перелік найбільш типових нозологічних станів (діагнозів), які входять до інтегрованого тестового іспит КРОК 2:

1. Хвороби системи кровообігу:
2. Хвороби нервової системи і органів почуттів:
3. Хвороби системи дихання:
4. Хвороби органів травлення:
5. Хвороби та травми кістково-м'язової системи:
6. Системні хвороби сполучної тканини

7. Хвороби шкіри та її придатків:
8. Хвороби сечовидільної системи:
9. Гінекологічні захворювання:
10. Вагітність. Пологи та післяпологовий період
11. Хвороби ендокринної системи та порушення обміну речовин:
12. Поєднана, полісистемна патологія
13. Невідкладні стани:
14. Злоякісні новоутворення:

Конкретний зміст практики затверджується на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Базова (основна) література:

- 1.Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.3-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 376 с. : іл.
- 2.Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.2-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. –456 с. : іл.
- 3.Бобрицька В.І. та ін. Валеологія. / В.І. Бобрицька – Полтава: «Скайтек», 2007. – Ч.І. – 180 с.
4. Бойчук Т., Голубева М., Левандовский О. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації, - Львів : ЗУКЦ, 2010. – 239 с.
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький : ХНУ, 2011.-143 с.
6. Г.М. Чайченко, В.О. Цибенко, В.Д. Сокур Фізіологія людини і тварин [підручник] - К. : Вища шк., 2003. – 463 с.
7. Глазирін І.Д. Основи диференційованого фізичного виховання: Навчальний посібник. – Черкаси: «Відлуння-Плюс», 2003. – 352 с.
8. Григус І.М Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. – Вид. 2-ге, виправлене. – Рівне: НУВГП, 2018. - 258 с.
9. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
10. Дж.Х. Вілмор, Д.Л. Костіл Фізіологія спорту. – К. : Олімпійська література, 2003. – 654 с.
11. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
12. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.; Олімпійська література, 2006. – 196 с.
13. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – К., 2022. – 164 с.
14. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– 5-е вид., виправл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – С. 23–56.
15. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навч. посіб. К. : ВСВ Медицина, 2019. 1008 с.
16. Соколовський В. С. та ін. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.
17. Мироненко С.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання: Навчальний посібник. – Полтава, 2019. – 50 с.

18. Михалюк Є.Л., Черепок О.О., Ткаліч І.В. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта. Навчальний посібник.- ЗДМУ, 2016. – 90 с.
19. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – Київ : Олімп. література, 2010. – 486 с.
20. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник К.: Вища шк., 2001. – 399 с.
21. Ступницька С.А. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю : навч.-метод. посіб. / С.А. Ступницька, О.І. Рябуха – Львів : ЛДУФК, 2011. – 124 с.
22. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / под ред. проф. О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.
23. Черкасов В.Г. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В.Г. Черкасов, І.І. Бобрик, Ю.Й. Гумінський, О.І. Ковальчук. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 392 с. (навчальний посібник)
24. Черкасов В.Г. Анатомія людини : підручник / В.Г. Черкасов, Т.В.Хмара, Б.Г. Макар, Д.В. Проняев. – Чернівці : Мед. університет, 2012. – 462 с.
25. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280с.
26. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Допоміжна література:

27. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.1-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 368 с. : іл.
28. Бардов В.Г., Сергета І.В. Загальна гігієна та екологія людини. / В.Г. Бардов, І.В.Сергета - Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. – 345 с.
29. Вакулєнко Л.О. Лікувальний масаж. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 448 с.
30. Внутрішні хвороби: Навч.посібник / О.О. Якименко, О.Є. Кравчук, В.В. Ключко, Д.М. Себов, Л.Н. Єфременкова; За ред. О. О. Якименко. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2012. – с. – (Б-ка сту-дента-медика).
31. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навчальний. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький: ХНУ, 2011.- 143 с.
32. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник / Н.А. Деделюк // Волинський національний університет ім. Л. Українки, Інститут фізичної культури та здоров'я. – Луцьк, 2010. – 184 с.
33. Дитяча травматологія: [практичний посібник] / [за заг. ред. проф. О.В. Дольницького, проф. Д.Ю. Кривчені, проф. М.Є. Поліщука]. – К. : Книга плюс, 2006. – 470 с.
34. Івасик Н.О. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання Є Н.О. Івасик. – Л.: УкрПол, 2007. – 258 с.
35. Запорожець О.П. Спортивна морфологія: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант, 2002. – 108 с., іл.
36. Клінічне обстеження та семіотика уражень органів і систем у дітей / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, С.А. Пісоцька, Т. В. Марушко – 5-те видання, перероблене і доповнене. – Київ-Хмельницький, ФОП Сторожук О.В., 2020. – 208 с.
37. Крупін В. П. Основні та додаткові методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / В. П. Крупін, А. Б. Зіменковський, М. С. Регеда та ін. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 256 с. : іл.
38. Литвинова О.Г. Гігієна з основами екології. – К.: Здоров'я, 2010. – 368 с.
39. Остеоартроз. Сучасні методикі фізіотерапевтичного лікування: Методичні рекомендації / В.І. Маколінець, Т.М. Гращенко, А.М. Гаєвська, В.В. Мельник, І.В. Корж, І.М.

Чатківська. — Харків : «Крокус», 2017. — 20 с.

40. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ О.О. Глиняна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл 173 МБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 190 с.

41. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л та інші. Функціональна анатомія: Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III та IV рівнів акредитації/ За редакцією Федонюка Я.І., Мицкана Б.М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 552 с.

42. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація. К.: Медицина, 2008. – 316 с.

43. Фізична реабілітація після інфаркту міокарда в домашніх умовах: [навчальний посібник] / С.Я. Індика, А.М. Сітовський – Луцьк : РВВ ЛІРОЛ Університету «Україна», 2014. – 150 с.

44. Шаповалова В.А., Кормак В.М., Холтагорова В.М. Спортивна медицина і фізична реабілітація / В.А. Шаповалова, В.М. Кормак. – К.: Медицина, 2008.

45. American Association of Occupational Therapist. Position paper: Occupation //Amer. J. of Occup. Ther. - 1995. - V. 49. - P. 1015-1018.

46. Krupa T., Packer T. Occupational Therapy Theory: Resource Manual. 1995. - VI. 1. - 104 p.

47. Occupational Therapy: Oververcoming Human Performance Deficits / Ed. Ch. Christiansen and C. Baum. - 1991. - 883 p.

48. Bithell C. Neurological physiotherapy. Bases of evidence for practice / C. Bithell, S. Edwards, J. Freeman. - London : Cecily Partridge Whur Publishers, 2002. -251 p

49. Michael A. Alexander, Dennis J. Matthews Pediatric Rehabilitation: Principles and Practice. – New York. – Fifth Edition – 2015. – 638 pages

50. Chui K.K. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation New York. – Fourth Edition – 2020. – 823 pages.

51. O’Sullivan, Susan B. Physical rehabilitation / Susan B. O’Sullivan, Thomas J. Schmitz, George Fulk. Description: Seventh edition. – Philadelphia: F.A. Davis Company. – 2019 – 1505 pages.

Інформаційні ресурси

52. <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

53. meddoc.com.ua/fizicheskaya-reabilitaciya-0605/

54. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1946/1/%D0%9B%D0%A4%D0%9A.pdf>

55. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8676/lik_masazh.pdf?sequence=1

Методичні рекомендації

Перед початком переддипломної практики проводиться настановна конференція, на якій завідувач кафедри та груповий керівник розкривають перед студентами мету практики, знайомлять їх з основними завданнями, порядком проходження практики та оформлення звітної документації.

В період проходження переддипломної практики студенти виконують наступні види робіт:

- ознайомлення з організацією наукової роботи кафедри;
- вивчення специфіки планування, підготовки та проведення досліджень;
- поглиблене вивчення одного з напрямків наукової роботи кафедри медицини та фізичної терапії та (за індивідуальними завданнями);
- ознайомлення з ресурсами мережі Інтернет, які можуть бути використані в науковій та практичній діяльності майбутнього фахівця;
- підготовка до атестації здобувачів вищої освіти «бакалавр», відповідних ілюстративних матеріалів, розвиток уміння вести наукову дискусію;
- підготовка звіту про проходження переддипломної практики.

Порядок виконання названих видів робіт визначається груповим керівником

переддипломної практики за узгодженням із завідуючим випускової кафедри.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Включає проведення поточного та підсумкового контролю, виконання питань змісту практики. Студент-практикант висвітлює всі види діяльності та їх зміст у щоденнику практики, де зафіксовані звітні заходи та щоденна робота по реалізації програми наукового дослідження. Всі види діяльності студента-практиканта оцінюються науковим керівником.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

За результатами проходження переддипломної практики кожний здобувач складає письмовий звіт за наступною схемою:

1. Прізвище, ім'я та по-батькові практиканта.
2. Місце проходження практики.
3. Строки проходження практики.
4. Перелік виконаних за час практики робіт із зазначенням терміну виконання.
5. Самооцінка результативності переддипломної практики.
6. Зауваження та пропозиції щодо організації та проведення переддипломної практики.

Звіт з переддипломної практики здійснюється у формі допуску до атестації здобувачів вищої освіти «магістр». За результатами допуску надається або не надається рекомендація до атестації відповідно до визначених критеріїв.

По закінченні переддипломної практики проводиться заключна конференція, на якій студенти звітують про виконану роботу, а також висловлюють свою думку щодо змісту та організації практики. Груповий керівник оцінює роботу кожного студента і оформлює звіт за результатами практики.